

Kadınların isyanı

Toplumsal cinsiyet eşitliği ile demokratik haklar savunu dili arasındaki mesafenin kısaldığı zamanlarda yaşıyoruz.

Demokrasinin alanını daraltan, muhafazakâr ve otoriter yönetimlerin faturası ortada: Her gün işlenen kadın cinayetleri, işsizlik, eğitimsizlik, sağlığa erişememe, özgürlüklerin kısıtlanması; kadınlar topuna isyan ediyor!

Dünyanın önde gelen yönetim danışmanlık firması Accenture Global'in İnsan Kaynağının Çeşitliliği ve Gelişimi'nden sorumlu **Yönetici Direktörü Nellie Borrero**, kadınları istihdama çekmenin, gelişmelerini sağlamanın ve kaybetmemenin yolunun; liderler yetiştiren, kadınları güçlendiren ve zenginleştiren bir çevreye ve kültüre bağlı olduğunu ifade ediyor.

İşyerinde demokrasi uygulamaları ve kamuoyunda cinsiyet eşitliği bilincini artıran çalışmaları nedeniyle, Birleşmiş Milletler'den "**Dünya Liderlik Ödülü**" alan Boyner Grubu CEO'su **Cem Boyner**'in sözleri, Borrero'nun "**çevre ve kültür**" dinamiklerini anlamamızı kolaylaştırıyor:

"Kadınların özgürce yaşadığı, tüm kamusal fırsatlardan faydalandığı, karar alma süreçlerine katıldığı ve temsil edildiği bir yaşamın tesisi için çalışıyoruz... Demokrasinin vazgeçilmez unsuru cinsiyet eşitliği, katılımcı demokrasi, yaratıcılık, inovasyon ve çeşitliliğin temel gereksinimidir. Çeşitlilik ise sürdürülebilirliğin şartıdır. Cinsiyet eşitliği sağlamanın ve tüm kimliklerin dahil edilmesinin en tatmin edici yönü, tüm yaratıcı fikirleri kucaklayabilmektir."

Eczacıbaşı Topluluğu CEO'su Dr. **Erdal Karamercan**'dan aldığımız 8 Mart Dünya Kadınlar Günü mesajı da eşitlik fikrinden yola çıkıyor:

"Kadınların eşit ve adil koşullara kavuştuklarında, parçası oldukları toplumların refah düzeyine olumlu katkıda buldukları, ekonomik büyüme oranlarının ve kişi başına gelirin yükseldiği bilimsel araştırmalarla ortaya konuyor. Ekonomik, sosyal ve çevresel sürdürülebilirlik açısından fırsat eşitliği kritik önem taşıyor."

Kadına duyarlı projeleriyle öne çıkan uluslararası şirketlerde olduğu gibi, Boyner ve Eczacıbaşı Topluluğu'nun cinsiyet eşitliği temelli hedefleri, iş modelleriyle de destekleniyor.

Serpil YILMAZ
syilmaz@htgazete.com.tr

Bu yıl **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Türkiye'de bir ilki hayata geçirerek "**Kadın Sanayiciler Platformu**"nu kurdu.

İSO Meclis Başkanlığı koltuğunda **Zeynep Bodur Okyay**'ın, yani bir kadının oturmasının farkı hemen öne çıkıyor.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) illerde "**Kadın**

Girişimciler Kurulu" oluşturmuştu. Bu kurulun başkanlığına da **Aynur Bektaş**'ı atamıştı. Bektaş'ın işlerinin kötü gitmesiyle bu makam 2 yıldır boş. **TOBB**'un 9 kişilik yönetim kurulunda da kadın yok zaten.

Acaba bir ticaret odasının başkanı görevinden ayrılıysaydı, kaç gün yeri boş kalırdı? Bu sorunun muhatabı; **TOBB** yönetimi olduğu kadar, 1.5 milyon üye içinde yer alan 93 bin işkadınıdır da...

Kale Grubu Yönetim Kurulu Başkanı da olan Bodur Okyay, yaptığımız sohbette sanayinin gelişimi için, kadın yönetici ve çalışan sayısının artması gerektiğini söylüyor.

Rakamlar ihtiyacı ortaya koyuyor: Gelişmiş ülkelerde kadınların işgücüne katılım oranı yüzde 60'lara kadar çıkarken, Türkiye'de bu oranın henüz yüzde 50'si yakalanabilmiş durumda.

İSO'NUN FEMİNİST MANİFESTOSU

İSO'daki kadın sanayicilerden oluşan platform, "**8 Mart Manifestosu**" adı altında yapılması gerekenleri çok somut biçimde ortaya koyuyor:

2023 hedefi olan yüzde 38 kadın istihdamı hedefi, yüzde 50 olarak revize edilmeli.

Ulusal Kadın Girişimciliği Strateji Belgesi hazırlanmalı.

Kadın girişimci oranı, OECD ortalaması olan yüzde 25'lere çıkarılmalı.

Siyasi partiler ve seçim yasaları değiştirilerek TBMM ve yerel yönetimlerde kadın temsili artırılmalı.

Avrupa Birliği mevzuatında yer alan kadın-erkek eşitliğine dair 4 anlaşma maddesi ve 13 direktife uygun yasal düzenlemeler yapılmalı.

Okuma-yazma seferberliği ile kadınların tamamının okur-yazar olması ve kızların en az liseyi bitirmesi sağlanmalı.

"Başörtülü bacım" da, "**kırmızı elbiseli kadın**" kadar güçlü bir biçimde erkek egemen zihniyetle mücadele etmeden bu isyan bitmez.

Tekrar etmekte yarar var: Kadın ve erkek eşittir!

62 yıllık ISO'da bir ilk: Kadın Sanayiciler Platformu kuruldu

Meral

Tamer

meral.tamer@milliyet.com.tr

Yıllardır 8 Mart Dünya Kadınlar Günü etkinliklerinde hem konuşmacı, hem de katılımcı olarak yer alan bir gazetecinin gözlemlerini merak ediyorsanız durum şu:

Gerek kadın STK'lar, gerekse iş dünyasındaki kadınlar, bu yılki Dünya Kadınlar Günü'nde geçmişe oranla daha içerikli ve yaratıcı etkinliklerle göz doldurdular.

Yerel seçimlerde partilerin kadınları yine yok saymasını protesto için kutlamaları iptal etmek de iyi fikirdi, kadınları girişimci olmaya teşvik için İstanbul'un en popüler sahnesine çıkıp tiyatro oynamaya cesaret etmek de...

Bunlar içinde belki de en kayda değer İstanbul Sanayi Odası (ISO) Meclisi ve

Zeynep Bodur Okyay

Sultan Tepe

Meslek Komiteleri'nde yer alan toplam 18 kadın üyenin kurduğu ISO Kadın Sanayiciler Platformu. Çünkü 62 yıl önce kurulan ISO'nun son 40 yılına tanıklık etmiş bir gazeteci olarak bu bir ilk.

Bu ilkin mimarları ise ISO'nun yeni Yönetim Kurulu üyesi Sultan Tepe ve yeni

Meclis Başkanı Zeynep Bodur Okyay. Oneri Tepe'den gelmiş, Bodur hemen benimsemiş; yeni Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcısı da kadın olunca hayata geçirmek zor olmamış.

6 maddelik manifesto

ISO'nun 96 kişilik Meclisi'ndeki kadın sayısı maalesef sadece 8; meslek komitelerinde ise 256 kişinin 10'u kadın. Sayıları az, ama mermerden seramiğe, askeriye kumaş üretmekten

gıdaya, madenden makineye hepsi sıkı sanayiciler. Zeynep Bodur Okyay'ın başkanlığında, çalıştay formatında yapılan ilk toplantı çok yararlı oldu.

Önce Zeynep Hanım, platformun kuruluşu nedenini ve 8 Mart Manifestosu'nun ana hatlarını bizlerle paylaştı; "amacımız

kadınların yönetimde yer almasını engelleyen kristal tavanı delmek" dedi. Platformun manifestosunda yer alan 6 talep özetle şöyle:

- 1) Kadın istihdamı özendirilmeli,
- 2) Kadın girişimci oranı % 25'e çıkarılmalı,
- 3) Siyasette ve STK'larda kadının adı olmalı,
- 4) Kadın-erkek eşitliği güvence altına alınmalı,
- 5) Tüm kadınların okur-yazar olması sağlanmalı,
- 6) Kızlar en az lise mezunu olmalı.

Sultan Tepe faktörü

ISO'nun tek kadın Yönetim Kurulu üyesi Sultan Tepe, kadının sadece anne değil, üretim ve yönetimde de yer alması gerektiğine inandığı için ISO ve İhracatçılar Meclisi'nde komitelerde yer almak için zorlu bir mücadele vermiş. Şimdi bu kıymetli deneyimlerinin ışığında, yönetimlerde daha fazla kadına yer açmak için kollarını sıvamış. Eşiyle birlikte sahibi olduğu şirket, askeriye kumaş ve iplik üretiyor. Madencilik sektöründe 300 çalışanlı bir şirketin genel müdürü Güldal Şeyda Çağlayan'ın talebi, kadın usta sayısının artırılması: "Kadınlar artık teknik alanlarda yer almalı; ekskavatör ve dozer operatörü olarak ağır sanayide de çalışabilirler."

Toplantının çıktıları

Bodur çok başarılı bir yönetimle toplantıya katılan bütün kadınlara söz verdi ve 1.5 saat gibi kısa bir beyin fırtınasında ortaya çıkan ve kabul görebilecek hemen harekete geçilmesine karar verilen öneriler şunlar:

- Bağımsız yönetim kurulu üyeleri arasında kadınların sayısı artırılmalı.
- ISO'nun kadınlar için mesleki eğitim kursları açması.
- STK ve meslek kuruluşlarında daha çok kadının yer alması için gerekli çalışmaların yapılması.
- TV dizilerinde canavar sanayici yerine kadın sanayici karakterlerine yer verilmesi için adım atılması.
- İstanbullu sanayici kadınların Anadolu'daki kadın sanayicilerle zaman zaman bir araya gelmesi.